

Oponentský posudek na diplomovou práci Elišky Pospíšilové „Příbuzenské termíny v jazycích světa“

V předložené diplomové práci se autorka zabývá vzájemnou „motivací“ příbuzenských termínů a strukturou jejich sítě ve vybraných jazycích z celého světa. Klade si za cíl ukázat různorodost systémů příbuzenských terminologií; za tím účelem si zvolila třicet zástupných jazyků, k nimž přiřadila genealogické stromy.

Práce je rozdělena na tři základní části: v první z nich se autorka velmi stručně zmiňuje o příbuzenských termínech a příbuzenské terminologii, ve druhé části práce jsou podrobně představeny jednotlivé jazyky a rozpracovány jejich příbuzenské terminologie. Třetí část práce – čistě teoretická - tvoří pokus o nalezení případných korelací mezi současnou typologií příbuzenských terminologií a lexikálními a morfologickými vlastnostmi jednotlivých terminologií konkrétních jazyků, přičemž autorka v zásadě vycházela z Murdockovy teorie (Murdock, G. P., *Social Structure*, New York 1965).

První část práce je sice z hlediska etnologického velmi stručná, autorka však v úvodu jasně vymezuje svůj přístup (s. 7), takže je zde stručnost zcela na místě.

Ve druhé části dané diplomové práce vysoce oceňuji jednak počet a rozmanitost jazyků, které autorka podrobněji zkoumá (charakteristika daného jazyka, popis příbuzenského stromu, popis morfologických procesů), jednak to, že nevycházela pouze z knižních a elektronických zdrojů, ale vybrané terminologie zároveň konzultovala buď přímo s rodilým mluvčím, nebo s příslušným jazykovým odborníkem (viz s. 5), aby se jí podařilo získat co nejpřesnější informace. Autorka nabyté znalosti plně zúročila, jak dokládají mj. pečlivě vypracované genealogické stromy a velmi přehledné tabulky uvedené v příloze. V této souvislosti bych poukázala na určitou nevyrovnanost popisů jednotlivých jazyků, kterou je však pravděpodobně možné přičíst tomu, z jakých zdrojů autorka měla možnost vycházet. Na s. 98 (fonetické přepisy) bych upřesnila, že v případě vietnamštiny se jedná o prozatím užívaný přepis v češtině, který se však v zásadě shoduje s přepisem anglickým.

Třetí část je jistě možno označit za trochu problematickou, byť nesmírně zajímavou, protože dané téma by si podle mého názoru vyžadovalo celou samostatnou práci podloženou jak hlubší znalostí teorie, tak rozsáhlejším výzkumem. Vzhledem k tomu, že je autorka zařadila

jako jednu z kapitol do své diplomové práce, bych však tuto kapitolu považovala za jakýsi „předstupeň“ možného dalšího vědeckého směřování autorky.

Domnívám se, že celkově lze diplomovou práci Elišky Pospíšilové označit za ojedinělou a výjimečnou, a to jak z hlediska volby tématu, tak i z hlediska zpracování. Celá práce má podle mého názoru velmi dobrou logickou strukturu, je správně členěna a splňuje formální náležitosti; grafické zpracování je navíc na vysoké úrovni.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem předloženou diplomovou práci plně doporučuji k obhajobě; moje hodnocení je mezi stupni *výborně* a *velmi dobře*.

PhDr. Lucie Hlavatá, Ph.D.,
Ústav Dálného východu FF UK,
Oponentka

V Praze dne 22. května 2009